

Programrapport

Programmets namn: Grundlärare med inriktning mot arbete i förskoleklass och åk 1-3, Borås	Ladokkod: LAGF319h (Borås)
Antal högskolepoäng: 240	Årskull 2019
Programansvarig: Johanna Rahm	

Underlag för analys

Underlag som beaktats för programrapporten är; kursrapporter från programmet, programutvärdering, studentsynpunkter som framförts under programmets genomförande samt inkomna synpunkter från undervisande lärare, vid arbetet med programrapporten.

14 av 22 studenter besvarade programutvärderingen (63,6%). Utvärderingen genomfördes av programansvarig i samband med kursmomentet VFU-uppföljning i CF3M81, maj vt-23. Studenterna var förberedda då de fått information via anslagstavlan i Canvas om utvärderingen och dess innehåll. Utvärderingen i Sunet Survey bestod av fem öppet ställda frågor, som gemensamt tagits fram av programutvecklingsgruppen under ht-22. Utvärderingen var öppen att besvara under två veckor i maj/juni. Vid det gemensamma tillfället på Högskolan, samt under dagen efter lämnade 13 studenter in enkäten. Via anslag i Canvas gjordes en påminnelse efter två dagar, varpå ytterligare en student lämnade in enkäten.

Analys av:

Studenternas möjlighet till ansvar och delaktighet

Läroutbildningen har ett ansvar för att arbeta aktivt med studentinflytande både för att säkerställa kvaliteten i utbildningen och inför studentens kommande yrkesroll. Hela utbildningen, delar av utbildningen såväl som enskilda kurser ska värderas och utvärderas kontinuerligt och återkopplas till alla aktörer i utbildningen. Alla kurser utvärderas efter avslutad kurs och från och med termin 2 planeras alla kurser i samråd med studenter. Kursrapporterna genom programmet vittnar om en kultur hos kursansvariga och kurslag där studenternas upplevelser och erfarenheter tas tillvara. Det finns en lyhördhet och ett utvecklingsfokus att förbättra kurserna, både vad gäller form och innehåll. Utveckling av kurserna sker i samspel med studenterna.

Vid såväl kurs- som programutvärderingar ska resultat delges både studenter och personal. Vid programutvärderingen uttrycker dock studenter att återkopplingen är bristfällig;

- *Jag skulle önska att man får återkoppling så man vet att den tiden man lägger ner på kursutvärderingar faktiskt gör skillnad.*
- *Jag har mestadels besvarat kursutvärderingarna efter varje kurs - dock får jag en känsla av att våra åsikter inte alltid tas i beaktning.*

- *generellt tycker jag att lärare och kursansvariga har varit jättebra på att hantera kritik och synpunkter som har kommit från mig eller andra studenter.*
- *Jag har fyllt i några kursvärderingar oftast på de kurser som inte varit bra upplagda.*

Inför varje kursstart har studenterna bjudits in till ett tillfälle för kursplanering, eller vad man även kan kalla ett informationstillfälle, där studenterna får möjlighet att ställa frågor kring kursen. Det studenterna inte kan påverka vid ett kursplaneringstillfälle är kursplanen samt lärarresurser. Flera studenter som deltagit vid kursplaneringsmöten uttrycker dem värdefulla, men det finns även studenter som upplever att introduktionerna inte motsvara förväntningarna;

- *Jag har gått på alla kursintroduktioner, jättebra och nödvändiga koncept. Det passar mig jättebra, man får en överblick över vad som är kommande.*
- *jag har varit på samtliga kursintroduktioner, däremot har jag enbart tyckt att det varit slöseri med tid. Jag tycker att vi främst sitter och går igenom saker som står på en Power Point som jag hade kunnat läsa hemifrån.*

Studenterna har vid varje kursavslut fått möjlighet att fylla i en kursvärdering. Om kursen är på 15 hp eller mer har studenterna även fått genomföra en mittkursvärdering. Skillnaden mellan kursvärdering och mittkursvärdering är att med hjälp av den senare får studenterna möjlighet att utvärdera och påverka kursen under kursens gång. Detta skiljer sig från kursvärderingen som görs i slutet av kursen, där studenterna endast kan påverka kursen för kommande studenter. Vid programutvärderingen framkommer några studentröster om orsaker till att inte genomföra kursvärderingar;

- *Utvärderingarna har jag slarvat med, några har jag gjort, men det känns inte som att jag har kunnat tillföra några förbättringsförslag så då har det inte kännits meningsfullt.*
- *I viss mån deltagit på kursutvärderingar när jag velat lyfta delar i kursen som inte har fungerat*
- *Jag har fyllt i kursutvärderingar. Jag har inte haft tid att delta på annat sätt.*

Studenter har även möjlighet att engagera sig i programråd, utbildningsutskott och andra övergripande organ där studentkåren har formell representation, för att på så sätt kunna engagera sig och ytterligare påverka utbildningen. I programutvärderingen uttrycker endast en student att hen varit engagerad i exempelvis studentstyrelser. På grund av avsaknad av svar på frågan om studentrepresentation skulle en tänkbar förklaring vara att studenterna inte känner till denna möjlighet. En annan skulle kunna vara att studenterna inte känner behov av ytterligare kanaler att göra sin röst hörd och påverka utbildningen.

- *"Studentrepresentant i råd och nämner" vet jag inte ens vad som menas. Men generellt tycker jag att lärare och kursansvariga har varit jättebra på att hantera kritik och synpunkter som har kommit från mig eller andra studenter.*
- *Jag upplever att programmets styrkor är att lärarna är kunniga och lyssnar på studenters önskemål.*
- *Har även varit väldigt delaktig och suttit i styrelsen i studentföreningar.*

Studiegrupper är något som studenterna ofta delas in i under varje kurs under hela utbildningen, antalet studenter i varje grupp varierar beroende på ämnet och vad avsikten med studiegruppen är. Studiegruppens främsta syfte är att studenten ska få pröva på att arbeta inom former som liknar ett lärararbetslag, samt att få möjlighet att lära tillsammans med andra. Detta stämmer även överens med ett av utbildningens mål, det vill säga att tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning. I en del kurser har studenterna möjlighet att påverka vilka andra studenter de ska arbeta med i studiegruppen, medan de i andra kurser inte har denna möjlighet.

Sambanden mellan programmets kurser samt mellan examensmål, lärandemål undervisningsformer och examinationer

Utbildningen omfattar en utbildningsvetenskaplig kärna om 75 hp och ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 165 hp. Av dessa 240 hp ingår verksamhetsförlagd utbildning (VFU) om 30 hp, varav 15 hp är förlagt inom den vetenskapliga kärnan och 15 hp inom de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna. Inom studierna i ämne och ämnesdidaktik skriver studenterna även ett tvådelat självständigt arbete (examensarbete) som sammanlagt utgör 30 hp.

I grundlärarutbildningen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 vid Högskolan i Borås betonas vikten av integreringen mellan ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier samt de estetiska uttrycksformernas betydelse i pedagogisk verksamhet i förskoleklass och grundskola. Alla utbildningar vid Högskolan i Borås har också haft en profil mot hållbar utveckling och informationssökningskompetens. I grundlärarutbildning med inriktning mot förskoleklass och grundskola ingår också utveckling av digital kompetens.

Forskningsanknytning i programmet

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom respektive inriktning.

Programutvärderingen vittnar om att studenterna genom hela utbildningen fått ta del av forskning. De uttrycker att utbildningen vilar på vetenskap. Någon enskild student uttrycker att val av artiklar mer riktat sig till äldre elever och någon annan student upplever att den vetenskapliga förankringen kom in sent i utbildningen.

- *Tack vare att vi har läst mycket litteratur och vetenskapliga artiklar anser jag mig förberedd att planera en undervisning som vilar på en beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund.*
- *Vi har fått tillgodose oss olika artiklar som berör det vi ska arbeta med. tyvärr upplevs det som att artiklarna mer fokuserat på mellanstadiet och inte i lågstadiet som berör oss. men jag tycker ändå att jag har vetenskapen samt beprövad erfarenheten bakom mig i och med utbildningen.*
- *Det har varit bra, vi har fått mycket vetenskapliga artiklar. Däremot hade jag velat se detta mer i början av utbildningen. Vi hade knappt använt oss av artiklar innan termin 7 när vi skulle skriva kunskapsöversikt. Vi borde ha som krav att varje inlämning ska innehålla en vetenskaplig artikel för att det mer ska bli kopplat till forskning.*

Programmets resurser och hur dessa har använts

Programmet består av 18 kurser.

Fördelningen av undervisning för den aktuella programkullen redovisas nedan. På grund av att Högskolan i Borås bytt tjänsteplaneringssystem under läsåret 2022-2023, redovisas undervisningstimmar i termin 1-7 och i termin 8 var för sig. Av de 1102 timmarna i termin 8, ingår 788 h i CF6E80, vilket är examensarbetskurs II, som ges för både F-3- och 4-6-programmet.

	Termin 1-7	Termin 8
Timmar undervisning	4258 h	1102 h
Andel Professorer	0,5 %	0 %
Andel Lektorer	38,3 %	78,5 %
Andel Adjunkter	59,3 %	20 %
Andel Doktorander	0,0 %	1,5 %

Noteras bör att docenter räknas in som lektorer.

Programmets användbarhet och förberedelse för ett föränderligt arbetsliv

Studenterna deltar i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) varje termin. VFU ger studenterna en bild av yrkets komplexitet, något som är viktigt för deras förberedelse inför arbetslivet. Att studenterna uppfattar sina VFU-perioder som en viktig del av sin utbildning märks genom att studenterna deltar aktivt i diskussioner om sina upplevelser och erfarenheter i de efterföljande VFU-uppföljningarna, även de tillfällen som inte består av ett regelrätt examinationstillfälle.

Vid programutvärdering lyfts vissa aspekter av läraryrket som studenterna saknar eller som de upplever att de får för lite förberedelse inför, så som samverkan med vårdnadshavare, första hjälpen för barn och grovplanering;

- *Jag anser att jag har fått en stor grund för yrkeslivet då jag fått en blandad mängd praktik och teori*
- *Jag upplever att utbildningen har gett mig en god teoretisk grund inför yrkeslivet, däremot saknar jag viss anknytning till den faktiska verksamheten i flera kurser, exempelvis hur man genomför ett föräldramöte, utvecklingssamtal, veckobrev, föräldrakontakt etc.*
- *Bra med mycket och regelbunden VFU, bra att många arbeten/inlämningar har kopplingar till läroplanen, hade vart bra att få mer kunskap om effektiv planering, planering över ett helt läsår eller termin. Jag tycker ändå på det stora hela att utbildningen har varit bred gällande olika undervisningsformer, WS, föreläsning, seminarier, inlämning, studiebesök och tenta.*
- *Jag hade också sett att vi får ta del av en första hjälpen kurs för barn då detta är något som vi behöver i undervisningen ifall något händer.*

Vad gäller fördelningen av VFU under utbildningen, så uppger de flesta att de vill ha längre VFU-perioder och några studenter uttrycker en önskan att perioden inte förläggs vid terminsslut;

- *Under min VFU har jag fått praktisera det jag har lärt mig på HB. Det har varit väldigt lärorikt att få komma ut i verkligheten och få se hur det fungerar och pröva själv. Hade dock önskat längre VFU perioder.*
- *Jag har haft en väldigt bra handledare och har även uppskattat att VFU-teamet lyssnat på önskemål. Det är viktigt att komma ut i verkligheten för att på något sätt kunna förbereda sig inför kommande yrkesliv. Det bästa hade varit om man hade fått genomgå en längre VFU-period, kanske en hel termin eller 1-2 dagar i veckan under ett helt läsår för att kunna följa eleverna bättre ofta är perioderna för korta.*

- *Längre VFU perioder och inte lika många. Det hade även varit bra att inte lägga VFU-perioder vid terminsslut exempelvis som i termin 8 eller i termin 3. Lärarna är stressade och det blir inte bra när jag har uppgifter som ska göras från högskolan som skiljer sig ifrån deras terminsplaneringar*

Övrigt

Genomströmning;

Termin	Registrerade
1	39
2	28
3	26
4	22
5	21
6	23
7	23
8	21

Inom programgruppen sker en pågående diskussion om hur vi kan arbeta för att få registrerade studenter att stanna kvar inom programmet. Det finns en trend att det största tappet sker under termin 1 och termin 2. Förslag som framkommit hittills är bl.a. att lägga mer fokus på fungerande studiegrupper, vara lyhörda för studenternas önskemål om studiegrupper mellan termin 1 och 2 (hittills har det skapats nya studiegrupper för alla utifrån slumpen), utöka seminarieledare (ev. arbeta 2 och 2), synliggöra vad akademiska studier innebär, uttala vad som förväntas av studenterna, arbeta för en hög närvaro av studenter, arbeta för att studierna upplevs begripliga och att undervisande lärare inom kurser och programmet är samstämmiga. Samstämmighet skapar tydlighet och tillit.

Eventuella förslag till förändringar

I denna programrapport ringas några områden in som tänkbara förbättringsområden, så som;

- Återkoppling av utvärderingar till studenter
- Föräldrasamverkan, vilken beredskap ges studenterna?
- Termins-/grovplaneringar
- Första hjälpen för barn
- VFU

Förutom dessa områden har programgruppen även diskuterat; Vikten av att undervisande lärare genom hela programmet sätter ord på betydelsen av blandningen av perspektiven teori och praktik.

Programkullen LAGF319h har specifikt uttryckt en stor arbetsbelastning under termin 8. Vi ser över terminens innehåll och upplägg.

Studenter har i olika forum lyft problem med gruppexaminationer bland annat då de anser att vissa studenter blir godkända trots låg insats och bristfällig medverkan. Vi börjar med att se över examinationerna genom programmet utifrån examinationsform samt hur många poäng varje examinationsform examinerar. Vi är intresserade av att se över balansen mellan olika examinationer.

Vi vill även se över hur betygskriterier är utformade vid gruppredovisningar för att säkerställa bedömning av varje individs kunskaper.

För att få en mer representativ programgrupp för F3-utbildningen, där förbättrings- och utvecklingsfrågor diskuteras, önskas programgruppens sammansättning ses över.

Vad gäller den statistik vi får till oss över fördelning av undervisande lärares anställningsgrad vid Högskolan, finns en önskan om att få docenternas timmar specificerade. Idag ingår de i lektorstimmar. Detta underlättar vid kommande granskningsarbete.